

Stipe Božinović Mador
Tonči Bavčević
Lidija Vlahović

**ANALIZA REZULTATA STRUČNIH ISPITA
PREDMETA TJELESNA I ZDRAVSTVENA KULTURA
U RAZDOBLJU OD 2004. DO 2007.**

1. UVOD

Kvaliteta i osposobljenost nastavnog kadra postavljaju se kao jedan od glavnih prioriteta u razmatranju kvalitete odgojno-obrazovnog procesa u tjelesnoj i zdravstvenoj kulturi. Prskalo i Babin (2006.) ističu kvalitetu kadrova kao najvažniji čimbenik u funkciji obrazovnih postignuća učenika. Sukladno navedenome, u obrazovanju stručnjaka kineziologa potrebno je osigurati adekvatnu stručnu, metodičku, antropološku i metodološku naobrazbu (Findak, Neljak, 2006.).

Nakon uspješne obrane diplomskog rada, nove profesore očekuje polaganje stručnog ispita. Stručni ispit je posljednji korak do samostalnog rada učitelja i nastavnika kojom oni pokazuju da su sposobni za samostalan, odgovoran i kvalitetan rad u osnovnoj ili srednjoj školi. Nakon što uspješno odrade ovu obvezu mogu zasnovati radni odnos na neodređeno radno vrijeme.

Pripravnik u radnom odnosu ili pripravnik volonter dva su statusa pripravnika koja su navedena u Zakonu o radu.

Pripravnik u radnom odnosu je osoba koja radi u školi, osnovnoj ili srednjoj, ima rok od dvije godine za položiti stručni ispit, kako bi mogao sklopiti ugovor o radu na neodređeno vrijeme, a troškove pripravničkog staža plaća Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa. Pripravnik volonter sam plaća trošak pripravničkog staža, a ima obvezu odraditi određeni broj sati samostalno pod nadzorom mentora i dio sati nazočiti izvođenju nastave kod svog mentora.

Cilj ovog rad je napraviti analizu uspješnosti pripravnika na stručnom ispitu. Posebice će se istražiti postoji li značajnija razlika u uspješnosti polaganja između pripravnika u radnom odnosu i pripravnika volontera.

2. METODE RADA

Za potrebe istraživanja korišteni su službeni podaci Agencije za odgoj i obrazovanje Podružnice Split.

Podaci uključeni u analizu odnose se na status ispitanika, spol, broj izlazaka na stručni ispit, strukturu nezadovoljavajućih elemenata stručnog ispita, trenutni status te na kraju postotak uspješnosti u odnosu na status ispitanika.

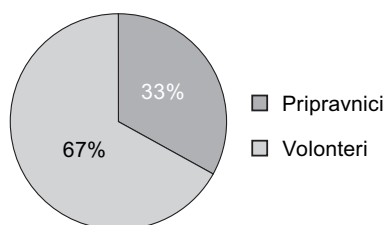
Rezultati su obrađeni i analizirani statističkim programom STATISTIKA 6.0.

3. REZULTATI I DISKUSIJA

U razdoblju od 2004. do 2007. stručnom ispitu pristupilo je ukupno 73 ispitanika. Pripravnika u radnom odnosu (dalje u tekstu pripravnici) bilo je 24 ili 32,88%, a pripravnika volontera (dalje u tekstu volontera) 49 ili 67,12%. Razlog velikog broja volontera je bio taj što je do izmjena Zakona o osnovnom školstvu 2006. god., položen stručni ispit bio jedan od uvjeta za zapošljavanje. To je zahtijevalo od učitelje i nastavnika da se s položenim stručnim ispitom natječu za radno mjesto (Tablica 1., Graf 1.).

Tablica 1. Status ispitanika

<i>Ispitanici</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Pripravnici	24	32,88
Volonteri	49	67,12

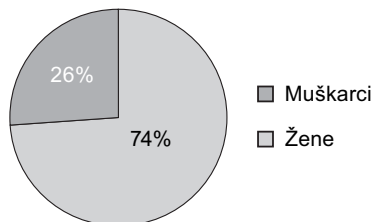

Graf 1. Status ispitanika

Tablica 2. pokazuje razliku u broju učitelja i nastavnika prema spolu koji su izašli na polaganje stručnog ispita. U pretežno ženskoj strukturi hrvatskog školstva u tjelesnoj i zdravstvenoj kulturi značajna je razlika u korist muških ispitanika i to 73,97% u odnosu na 26,03% ženskih ispitanika (Graf 2.).

Tablica 2. Spol ispitanika

<i>Ispitanici</i>	<i>N</i>	<i>%</i>
Muškarci	54	73,97
Žene	19	26,03

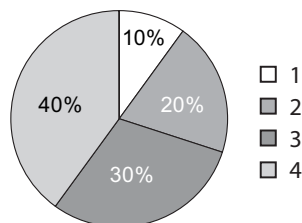

Graf 2. Spol ispitanika

Koliko su puta ispitanici izlazili na stručni ispit prije nego su položili, pokazano je u Tablici 3. Vidi se da je najveći broj ispitanika 37 ili 50,68% izašao i položio ispit kod prvog polaganja. Dva puta izašlo je sljedećih 31 ili 42,47%, a tri i više pokušaja ima 5 ili 6,58% ispitanika od kojih neki još nisu položili stručni ispit (Graf 3.).

Tablica 3. Broj polaganja

Br. polaganja	N	%
1	37	50,68
2	31	42,47
3	4	5,48
4	1	1,37

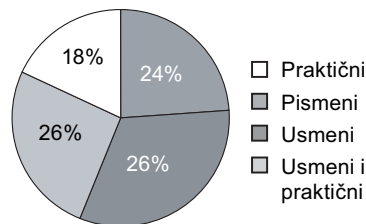
Graf 3. Broj polaganja

Stručni ispit se sastoji od dva dijela. Prvi dio je pisani rad i izvedba nastavnog sata, a drugi dio je usmeni ispit. Rezultati navedene analize mogu poslužiti kao pokazatelj mentorima ispitanika na koji dio stručnog ispita trebaju obratiti značajnu pozornost kad pripremaju kandidate za stručni ispit.

Vidljivo je da se kod ispitanika, koji nisu zadovoljili na ispitu, veliki broj odnosi na one koji nisu zadovoljili prvi dio ispita, pismeni rad ili/i izvedbu nastavnog sata 28 ili 38,36%. Samo 10 ili 13,70% od onih koji nisu položili nije pokazao zadovoljavajuće znanje na usmenom dijelu ispita (Tablica 4., Graf 4.).

Tablica 4. Struktura nezadovoljavajućih elemenata stručnog ispita

Negativni element	N	%
Praktični	9	12,33
Pismeni	12	16,44
Usmeni	10	13,70
Pismeni i praktični	7	9,59

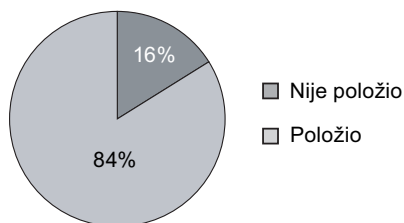

Graf 4. Struktura nezadovoljavajućih elemenata stručnog ispita

Nakon posljednjeg ispitnog roka, od ukupno 73 ispitanika koji su pristupili stručnom ispitu, uspješno je položio 61 ili 83,56%, a 12 ispitanika ili 16,44% još nije položilo stručni ispit (Tablica 5., Graf 5.).

Tablica 5. Trenutni status ispitanika

Trenutni status	N	%
Nije položio	12	16,44
Položio	61	83,56

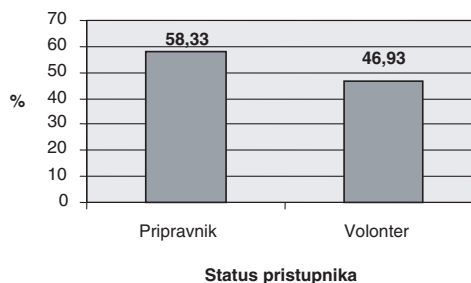

Stručnom su ispitu pristupila 73 ispitanika; 24 pripravnika i 49 volontera. Ukupan broj uspješnih pristupnika nakon prvog puta iznosio je 37, od čega 14 pripravnika i 23 volontera. Ako to usporedimo s ukupnim brojem pristupnika stručnom ispitu, u prvom polaganju od ukupno 24 pripravnika položilo ih je 14 ili 58,33%, dok je kod volontera od 49 pristupnika ispit položilo 23 ili 46,93% (Tablica 6.).

Na razini trenda uočava se veća uspješnost pripravnika prilikom polaganja stručnog ispita (Graf 6.).

Tablica 6. Uspješnost polaganja stručnog ispita prvi put

Status	N	Položili iz 1. puta	%
Pripravnik	24	14	58,33
Volonter	49	23	46,93

Graf 6. Uspješnost polaganja stručnog ispita prvi put

Nakon drugog ponavljanja od ukupno 10 pripravnika položilo je 7 ili 59%, a od 26 volontera položilo je 16 ili 38%.

4. ZAKLJUČAK

Na temelju iznesenih pokazatelja istraživanje je pokazalo da postoji razlika u uspješnosti kod polaganja stručnih ispita kod ispitanika pripravnika i volontera. Kod prvog izlaska na stručni ispit pripravnici su uspješni u 58,33% slučajeva, za razliku od volontera kod kojih je taj uspjeh samo 46,93%. Kod drugog polaganja ta razlika je iznosi 59% kod pripravnika, u odnosu na 38% kod volontera.

Na osnovi gore navedenog predlažemo da se u sustavu osnovnog i srednjeg školstva status volontera pripravnika ukine te da, kao i drugim javnim i državnim službama, svi pripravnici polažu stručni ispit nakon što počnu raditi. Jednako tako možemo zaključiti da postojeći program osposobljavanja pripravnika volontera za polaganje stručnog ispita nije dobar i da ga treba promijeniti.

5. LITERATURA

1. Findak, V., Neljak, B. (2006.). Kvaliteta rada u područjima edukacije, sporta i sporta i sportske rekreacije. Zbornik radova 15. ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske. Kvaliteta rada u područjima edukacije, sporta i sportske rekreacije, Rovinj, 16-23.
2. Prskalo, I., Babin J. (2006.). Kvaliteta rada u području edukacije. Zbornik radova 15. ljetne škole kineziologa Republike Hrvatske. Kvaliteta rada u područjima edukacije, sporta i sportske rekreacije, Rovinj, 26-34.
3. Zakon o radu (2004.) Narodne novine, članak 37., Zagreb